

СУЧАСНИЙ ІНФОРМАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ СКЛАДНИК ПУБЛІЧНИХ ЗАКУПІВЕЛЬ В УКРАЇНІ

Досліджено інформаційно-правову складову публічних закупівель в Україні, розглянуто історію становлення і розвитку державних закупівель в Україні, вимоги, які висувуються до інформаційної діяльності органів публічної влади, основні завдання управління інформаційними ресурсами. Зосереджено увагу на питаннях контролю за проведенням процедури публічних закупівель із застосуванням інформаційно-правових технологій.

Ключові слова: інформаційно-правова складова публічних закупівель, інформаційно-правове забезпечення публічних закупівель, інформаційна діяльність органів публічної влади, система інформаційно-правового забезпечення.

Исследована информационно-правовая составляющая публичных закупок в Украине, рассмотрена история становления и развития государственных закупок в Украине, требования, предъявляемые к информационной деятельности органов публичной власти, основные задачи управления информационными ресурсами. Сосредоточено внимание на вопросах контроля за проведением процедуры публичных закупок с применением информационно-правовых технологий.

Ключевые слова: информационно-правовая составляющая публичных закупок, информационно-правовое обеспечение публичных закупок, информационная деятельность органов публичной власти, система информационно-правового обеспечения.

The information and legal component of public procurement in Ukraine is examined, the history of formation and development of state purchases in Ukraine, requirements for information activities of public authorities, the main tasks of information resources management are considered. The attention is focused on issues of control over the conduct of public procurement procedures with the use of information and legal technologies.

Key words: information and legal component of public procurements, information and legal support of public procurement, information activity of public authorities, system of information and legal support.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблемами здійснення публічних закупівель, їхнього впливу на розвиток країни вивчали такі вітчизняні вчені, як Ткаченко Н., Міняйло О., Толпиго О., Підмогильний О., Сафонов І. та інші.

У зв'язку із принциповими змінами до механізму здійснення публічних закупівель актуалізується питання становлення здійснення сучасного інформаційно-правового забезпечення публічних закупівель.

Постановка завдання. Мета дослідження полягає в уточненні змісту інформаційно-правового забезпечення публічних закупівель в Україні.

Результати дослідження. Історія становлення і розвитку державних закупівель в Україні починається з розвитком ринкових відносин і продовжує своє становлення з розвитком інформаційного суспільства в Україні, яке передбачає цілеспрямовану узгоджену діяльність усіх органів державної влади та органів місцевого самоврядування, формування та реалізацію державної політики, розбудови інформаційного суспільства як невід'ємної складової державної політики сталого розвитку України. У період 80–90-х років ХХ ст. Комісія ООН почала проводити активну роботу в галузі державних закупівель. У 1993 р. був розроблений і ухвалений Типовий закон

ЮНІСТРАЛ, який рекомендувався як зразок для розроблення або удосконалення національного законодавства про закупівлі для країн, у яких чинне законодавство не відповідало сучасним вимогам міжнародної практики конкурсної форми розміщення державних контрактів на закупівлю продукції, особливо країнам із перехідною ринковою економікою, зокрема й Україні. Оскільки ринок державних закупівель є на стадії формування, то комплекс наукових досліджень усіх аспектів формування сфери державних закупівель практично не ведеться. Чинне законодавство у сфері державних закупівель не є досконалим, тому що є новим напрямом діяльності державного сектора.

Продовженням формування сучасних підходів до розвитку інформаційного суспільства з 1998–2006 рр. є прийняття Законів України «Про Національну програму інформатизації», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронний цифровий підпис», низки актів Уряду, які започаткували формування нормативно-правової бази інформатизації, а саме побудову телекомунікаційної системи, національних інформаційних ресурсів, інформатизацію стратегічних напрямів розвитку економіки, безпеки та оборони, соціальної сфери тощо.

Заслужують на увагу Закони України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007–2015 рр.», «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», а також сукупність інших нормативно-правових актів, спрямованих на конкретизацію та деталізацію вищевказаних законів.

Поряд із прийнятими законодавчими актами поступово почали застосовуватися міжнародні норми у сфері державних закупівель, що сформувалися під впливом найкращої практики їх здійснення у країнах ЄС та визначали основні принципи. Вони акцентують увагу на таких невід’ємних умовах проведення публічних закупівель, які забезпечують належну ефективність використання державних коштів відповідно до правової основи кожної країни.

На нашу думку, відносини України з Європейським Союзом у сфері закупівель – важлива сфера дослідження в науці адміністративного права. Адже гармонізація норм права не може відбуватися без узгодження українського законодавства, зокрема й адміністративного, з основними засадами права ЄС [14]. Адже з ЄС співпрацюють майже всі країни Центральної і Східної Європи. 15 країн-членів Євросоюзу створили єдиний ринок із вільним рухом товарів, послуг, фінансових і людських ресурсів. За підрахунками фахівців загальна вартість контрактів із державних закупівель у межах ЄС перевищує 750 млрд доларів США на рік.

Правова база для здійснення електронних закупівель у Європі визначається Європейськими Директивами – 2014/23/ЄС, 2014/24/ЄС, 2014/25/ЄС та 2014/55/ЄС. У названих правових документах електронні публічні закупівлі розглядаються як складники електронного урядування, що ґрунтуються на принципах вільного переміщення товарів, свободи розміщення і свободи надання послуги, рівноправного ставлення, рівня взаємного визнання, пропорційності і прозорості.

Відповідно до Директиви Європейського парламенту та Ради 2004/18/ЄС від 31 березня 2004 р. щодо узгодження процедур укладання контрактів на державні замовлення, державних поставок і контрактів на державні послуги щодо здійснення закупівель, основними принципами, за якими будуються системи державних закупівель у європейських країнах, є принципи підзвітності, чесності, прозорості, конкурентності, економності, ефективності, пропорційності, рівності, стабільності, виконання [12].

Директиви № 2014/24/ЄС від 31 березня 2004 р. стосовно координації порядку присудження державних контрактів щодо виконання робіт, постачання товарів та надання послуг є новим актом ЄС у сфері державних закупівель, відміняє Директиву № 2004/18/ЄС, яку Україна повинна імплементувати відповідно до Угоди про асоціацію. Україна імплементувала нову Директиву у стислі терміни, зафіксувавши це в «Дорожній карті».

Так, для дослідження питання інформаційно-правового забезпечення публічних закупівель доцільно сформулювати основоположні принципи їх здійснення, які закріплені у ЗУ «Про публічні закупівлі» з урахуванням змін. Проте варто зазначити, що принципи – достатньо загальна основа як наряду інформаційно-правового розвитку, тому доцільно сформулювати допоміжні до них функції, що слугуватимуть базою для здійснення публічних закупівель (рис. 1).

Процеси проведення процедури закупівель передбачають створення певних алгоритмів оброблення різних видів інформації, що включають: вироблення інформації у вигляді наукових досліджень, винаходів, узагальнення практичного досвіду в різних сферах; збір, відбір, оцінювання інформації, необхідної для управління об’єктами; аналітико-синтетичне оброблення інформації; зберігання та пошук інформації; розповсюдження та використання інформації; контроль за ефективністю використання інформації [1].

Рис. 1. Принципи здійснення публічних закупівель

Основу інформаційно-правового забезпечення з питань публічних закупівель складає інформація та результати її оброблення. Інформаційне забезпечення публічних закупівель пов'язане, з одного боку, з визначенням потреб та інтересів учасників закупівель, а з іншого – з концентрацією і спрямуванням ресурсів суб'єктів на практичну реалізацію цілей і функцій тендерних процедур. Інформація покликана нести достовірні дані для надання об'єктивності й дієвості будь-якому закупівельному процесу.

У публічному секторі інформаційно-правового простору виділяються такі джерела, що об'єктивно породжують інформацію:

- законодавчі й інші акти, що дають право учасникам публічних закупівель на прийняття певних рішень;
- звернення громадян у державні органи щодо реалізації своїх законних інтересів і суб'єктивних прав (обслуговування та захист прав і свобод громадян);
- обов'язкові розпорядження, вказівки (директиви), які належить виконувати та які забезпечують доцільність системи публічних закупівель;
- відносини, що виявляються в процесах контролю (зворотний зв'язок), що відбивають стан законності та ефективності проведення закупівлі.

Інформацію класифікують для одержання відомостей щодо даних, які містяться у структурних підрозділах апарату держави, рішення багатьох принципових питань проектування інформаційної системи й аналізу відповідного забезпечення його структурних підрозділів.

Існує класифікація інформації на рівні структурного підрозділу державного апарату (виділяють організаційно-функціональний аспект, соціальну точку зору) та державного апарату взагалі [2].

Головна мета системи інформаційно-правового забезпечення публічних закупівель полягає в тому, щоб на базі зібраних вихідних даних одержати достовірну вторинну, оброблену інформацію, що є основою для прийняття відповідних рішень. Досягнення цієї мети складається із рішення низки часткових завдань, таких як збір первинної інформації, її класифікація і збереження, розподіл між учасниками публічних закупівель, підготовка для доопрацювання, забезпечення прямих і зворотних зв'язків у тендерній процедурі.

Важливою умовою побудови ефективної системи публічного адміністрування у сфері публічних закупівель повинно бути створення інтегрованої інформаційної системи, заснованої на принципах прозорості, сумлінної конкуренції, економічності витрат, сприяння ефективності державних договорів, головування закону й інших демократичних принципів і цінностей.

Для аналізу інформаційно-правового забезпечення публічних закупівель їх доцільно розглядати як елемент усієї інформаційної системи поряд з організацією та методичним забезпеченням. У такому розумінні інформаційне забезпечення буде повністю тотожне поняттю «інформаційна база», під якою потрібно розуміти інформаційні джерела. Інформаційною базою закупівель є сукупність джерел інформації, дані яких використовуються під час його проведення. Від того, наскільки правильно вона сформована, своєчасно поповнюється й оновлюється, від достовірності та надійності її даних багато в чому залежить ефективність аналізу.

Можливе неточне використання інформаційного забезпечення зумовлює необхідність удосконалення існуючої системи інформаційного забезпечення шляхом запровадження безперервного обліку й контролю за станом і рухом товарів на підприємстві та оперативної підготовки аналітичних документів, прогнозів і планів закупівель.

Тож можна сформулювати дефініцію «інформаційне забезпечення публічних закупівель» – це взаємопов'язана, упорядкована, систематизована інформація стосовно публічних закупівель, яка створена, зібрана на законних підставах замовником (тендерним комітетом) на всіх стадіях закупівельного процесу. Вона дає змогу розв'язувати завдання публічного адміністрування, забезпечуючи керівництво повною та достовірною інформацією про процеси та зв'язки із зовнішнім середовищем.

Отже, під інформаційно-правовою складовою публічних закупівель треба розуміти накопичення відомостей про них, їхнє оброблення та оцінку інформації, яка міститься в супровідній документації торгів із метою якісного проведення відповідних процедур. Існуюча інформаційно-правова база є достатньою для здійснення аналізу публічних закупівель. Оскільки рівень якості проведення аналітичної роботи аналізу закупівель обумовлюється його забезпеченням багатогранною системою інформаційного забезпечення, то для дослідження інформаційних потоків необхідно вивчити завдання та умови формування інформаційного забезпечення публічних закупівель. Сукупність усіх даних про закупівлі на підприємстві, установі, організації, їхній аналіз,

структуризацію й оцінку доцільно представити як систему інформаційного забезпечення публічних закупівель, яка сформована на основі дослідження О. Шляги [4].

Інформаційно-технологічні нововведення в сучасному публічному адмініструванні повинні мати комплексний характер, пов'язані з одночасним і погодженим використанням інформаційних, організаційних, правових, соціально-психологічних, кадрових, технічних, логіко-семантичних і багатьох інших факторів. Усе це вимагає комплексного підходу, якісної зміни як системи роботи з інформацією, так і функціональної й організаційної структур управління, складу й структури всієї управлінської діяльності, характеру й побудови управлінських відносин та інших управлінських дій.

Формування сучасної інформаційно-аналітичної та програмно-технічної бази надасть можливість органам державної влади й місцевого самоврядування повно та оперативно аналізувати й оцінювати ситуацію в усіх сферах і галузях діяльності суспільства. Для цього необхідно здійснити інтеграцію вже існуючих інформаційних систем органів державної влади й органів місцевого самоврядування та інформаційних ресурсів, тобто створити єдину інформаційно-телекомунікаційну систему збору, оброблення та передачі даних, необхідних для прийняття стратегічно важливих рішень у сфері економіки, внутрішньої та зовнішньої політики.

До інформаційної діяльності органів публічної влади висуваються такі вимоги: уніфікованість організаційно-технологічних процедур формування інформаційних ресурсів щодо збору інформації, її документування, опрацювання та перетворення в електронну форму; дотримання загальних принципів і вимог нормативно-правових документів щодо створення та використання інформаційних ресурсів, узгодженості форматів і протоколів міжсистемної взаємодії, регулювання відносин суб'єктів у сфері формування, використання й захисту інформаційних ресурсів, зокрема й в організації доступу до них різних категорій користувачів; проведення заходів для послідовної інтеграції державних інформаційних ресурсів у світовий інформаційний простір; демонополізація інформаційних служб і структур, що володіють і розпоряджуються інформаційними ресурсами, дотримання ринкових принципів їх формування, поширення і використання; участь у створенні загальної інфраструктури для адміністрування, координованого розвитку, взаємодії, актуалізації та використання максимально широким контингентом користувачів [5, 6].

До основних завдань управління інформаційними ресурсами належать такі: створення інформаційних ресурсів, необхідних для виконання завдань публічного адміністрування й реалізації конституційних прав різних категорій громадян на інформаційні адміністративні послуги; забезпечення ефективного використання державних інформаційних ресурсів у діяльності органів публічної влади та державних і комунальних підприємств; забезпечення вільного доступу громадян і організацій до інформаційних ресурсів відповідно до чинного законодавства України; створення необхідної нормативно-правової бази; координація галузевих і регіональних державних структур із формування та використання державних інформаційних ресурсів, визначення порядку й умов їх використання; реєстрація та облік державних інформаційних ресурсів, формування і забезпечення доступності інформації про склад, розміщення і умови використання інформаційних ресурсів; установлення повноважень та обов'язків органів державної влади, підприємств і організацій, підрозділів і окремих фахівців з формування, захисту й використання державних інформаційних ресурсів; визначення складу державних інформаційних ресурсів, необхідних на кожному рівні державного управління, для забезпечення їх формування, форм подання, збору, введення, збереження, оброблення і використання; організація моніторингу стану інформаційних ресурсів; організація захисту державних інформаційних ресурсів, контроль їхнього стану, цілісності і використання.

Відповідно до п. 6 ч. 1 ст. 1 Закону: «електронна система закупівель – інформаційно-телекомунікаційна система, що забезпечує проведення процедур закупівель, створення, розміщення, оприлюднення та обмін інформацією та документами в електронному вигляді, до складу якої входять веб-портал Уповноваженого органу, авторизовані електронні майданчики, між якими забезпечено автоматичний обмін інформацією та документами».

Оприлюднення інформації про закупівлі здійснюється замовниками на веб-порталі Уповноваженого органу з питань закупівель через авторизовані електронні майданчики. Таким веб-порталом у складі електронної системи закупівель є інформаційно-телекомунікаційна система «ProZorro».

Також Міністерство економічного розвитку і торгівлі України створило спеціальний інформаційний ресурс для замовників – «Infobox». Завданням ресурсу є забезпечення інформаційної підтримки замовникам під час переведення всіх закупівель в електронну систему «ProZorro».

Тож з 1 серпня 2016 р. всі закупівлі в Україні мають здійснюватися через систему публічних електронних закупівель «ProZorro».

Веб-портал Уповноваженого органу з питань закупівель - інформаційно-телекомунікаційна система, до складу якої входять модуль електронного аукціону й база даних, та який є частиною електронної системи закупівель і забезпечує створення, зберігання та оприлюднення всієї інформації про закупівлі, проведення електронного аукціону, автоматичний обмін інформацією та документами й користування сервісами з автоматичним обміном інформацією, доступ до якої здійснюється за допомогою мережі Інтернет (веб-портал Уповноваженого органу).

Користувач несе відповідальність за зміст інформації, яка оприлюднюється в електронній системі закупівель. Електронний майданчик має право здійснювати контроль за інформацією, що розміщується користувачем, та повідомляти користувачу, що розмістив інформацію неналежного змісту, а також Комісії про такі випадки. У разі розміщення в електронній системі закупівель інформації шкідливого й образливого характеру та інформації, що не має стосунку до проведення закупівлі, Уповноважений орган приймає рішення на підставі рішення Комісії про надання дозволу Оператору Електронного майданчика та / або веб-порталу Уповноваженого органу на зняття з оприлюднення такої інформації. Оператор повідомляє про те, що він не перевіряє та не може перевірити зміст усієї інформації, яка завантажується чи використовується на Електронному майданчику, та повідомляє про відмову від відповідальності у випадку розміщення користувачем матеріалів шкідливого й образливого характеру. Він керується у своїй діяльності законодавством України, зокрема положеннями Законів України «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах», «Про телекомунікації», «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні», «Про захист персональних даних», міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, та інших нормативно-правових актів, прийнятих відповідно до них.

Усі документи, відомості, інформація, персональні дані, отримані Оператором та пов'язані з функціонуванням Електронного майданчика, оброблюються (зокрема зберігаються) з метою забезпечення повноцінного функціонування Електронного майданчика та електронної системи закупівель, забезпечення та задоволення потреб користувачів, замовників та учасників процедур публічних закупівель відповідно до вимог із захисту інформації про публічні закупівлі та конфіденційної інформації (крім такої, яка не може бути визнана конфіденційною), законів України «Про захист персональних даних» та «Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах». Укладаючи Договір приєднання до Регламенту, користувачі дають згоду (дозвіл) Оператору на оброблення, зокрема й поширення (розповсюдження та / або оприлюднення на веб-сайті Електронного майданчика) персональних даних таких користувачів (їхніх уповноважених представників) в обсягах, визначених при реєстрації / авторизації на Електронному майданчику та / або при завантаженні на Електронний майданчик документів, складених від імені користувача, з метою розкриття інформації про закупівлю та / або про склад осіб, зареєстрованих як замовників / учасників на Електронному майданчику [7].

Ми поділяємо думку Белякова К., який аргументовано стверджував, що розвиток сучасної правничої науки є неможливим без повного, комплексного вивчення проблем інформатизації з використанням інформаційного та системного підходів.

Висновки. У сучасних умовах світового розвитку комунікаційних технологій інститут інформації є основою взаємодії держави та суспільства й має пріоритетне значення як для загального прискореного прогресу людства, так і для формування на державному рівні дійсно сучасного, прозорого інформаційно-правового механізму здійснення публічних закупівель. Об'єктом інформаційно-правового забезпечення є частка інформації, яка здатна здійснювати вплив на розвиток усіх без винятку учасників публічних закупівель.

Інформаційно-правове забезпечення публічних закупівель є невід'ємною складовою стратегічного розвитку системи Прозоро, яка надає учасникам оброблені й адаптовані дані, що передусім складають аргументовану основу для здійснення планування та прогнозування й надалі використовується для аналізу вже здійснених закупівель.

У рамках реалізації довгострокової стратегії надзвичайно дієвим інструментом оперативного отримання достовірних даних може бути регулярна мережа, що базується на основі залучення до неї великої кількості учасників закупівель, а також створення для цих учасників різноманітних мотивацій.

Водночас сьогодні залишається незрозумілим, кому належить центральна база даних системи ProZorro, хто несе відповідальність за збереження цілісності даних і засоби безпеки, тому

важливим, на нашу думку, є внесення змін до ЗУ «Про публічні закупівлі» із зазначенням, що держава повинна бути уповноважена здійснювати контроль за проведенням процедури публічних закупівель із застосуванням інформаційно-правових технологій.

Аналізуючи виконання Угоди про асоціацію в частині адаптації законодавства, було виявлено, що найбільш успішно адаптація законодавства відбувається у сфері державних закупівель та енергетики. Однією із причин, які впливають на цю успішність, є активна позиція головних відповідальних інституцій, а також те, що процес адаптації був розпочатий ще 2 роки тому. Також досить успішною є сфера оподаткування, оскільки чинне законодавство України здебільшого вже адаптовано до європейських директив. В інших сферах, таких як довкілля, громадське здоров'я, соціальна політика та діяльність кампаній, адаптація законодавства відбувається повільно. Серед факторів, які стримують цей процес можна виділити такі:

- недостатня кадрова спроможність відповідальних інституцій забезпечувати процес адаптації законодавства,

- не вираховування норм чинного законодавства в процесі адаптації законодавства, що спричиняє дублювання норм,

- акти ЄС регулюють дуже багато сфер і зачіпають інтереси різних стейкхолдерів, для яких адаптація європейських норм є дорогим процесом. Відповідно дуже часто зазначені стейкхолдери чинять опір у процесі адаптації українського законодавства до вимог ЄС.

Також в кожній сфері було виявлено свої особливості адаптації законодавства України до законодавства ЄС. Україна виконала свої зобов'язання у сфері публічних закупівель за Угодою про асоціацію, строк виконання яких припадав на 2016 рік:

- визначила МЕРТ як уповноважений орган, що здійснює політику у сфері державних закупівель, а АМКУ – як орган, який може переглядати рішення замовників;

- у Законі про закупівлі визначила вимоги до процесу укладання договорів про закупівлі;

- прийняла «Дорожню карту», спрямовану на поетапне реформування публічних закупівель.

Україна фактично успішно завершує перший етап реформування публічних закупівель відповідно до «Дорожньої карти» у частині, що стосується адаптації деяких положень Директиви №2014/24/ЄС.

Проте з метою подальшого формування ефективної імплементації Угоди про асоціацію та адаптації національного законодавства до законодавства ЄС необхідно залучити до роботи відповідальних інституцій вузькоспеціалізованих експертів із права ЄС. Також має бути розроблений механізм швидкого проходження законопроектів, які спрямовані на виконання Угоди про асоціацію, щоб у майбутньому повністю гармонізувати Закон про закупівлі з Директивою №2014/24/ЄС.

Список використаних джерел:

1. Попов В. Информационное обеспечение управления. URL: <http://www.inventech.ru/lib/sociolog/sociolog0032/>.
2. Панчук А., Раддугін Є., Клименко І. Моделювання, інформаційні системи і технології в державному управлінні: навч. посібник.
3. Ревенко В. Інформатизація державного управління // Вісник державної служби України. 1997. № 4. С.76–81.
4. Шляга О. Правовий механізм державних закупівель: стимулювання інноваційності виробництва медичної продукції: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. ек. наук: спец. 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами». Маріуполь, 2007. 24 с.
5. Концепція формування системи національних електронних інформаційних ресурсів. URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=34775.
6. Проект Концепції формування та функціонування інтегрованої інформаційно-аналітичної системи органів державної влади та органів місцевого самоврядування». URL: http://www.kmu.gov.ua/control/uk/publish/printable_article?art_id=34783.
7. Регламент авторизованого електронного майданчика «держзакупівлі.онлайн». URL: <http://www.dzo.com.ua/info/rules>.
8. Ткаченко Н. Управління державними закупівлями: монографія. К.: Книга, 2007. 298 с.
9. Міняйло О., Костенко А. Сучасний стан та перспективи розвитку електронних державних закупівель в Україні. Збірник наукових праць Економічний вісник університету. Вип. 29/1. 2016. С.135–144.

10. Толпиги О. Концептуальні засади розвитку політико-управлінських відносин у сфері державних закупівель в Україні: автореф. дис. ... канд. з держ. упр.: спец. 25.00.01 «Теорія та історія державного управління». Одеса, 2015. 20 с.
11. Беляков К. Інформація в праві: теорія і практика: монографія. К., КВІЦ, 2006. 118 с.
12. Directive 2004/18/ EC of the European Parliament and of the Council of 31.03.2004 on the coordination of procedures or the award of public works contracts, public supply contracts and public service contracts. Official Journal of the European Union. L 134. 30.4.2004. P. 114.
13. Угода про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/984_011.
14. Окремі питання вдосконалення адміністративного законодавства України у напрямі гармонізації зі стандартами та вихідними засадами права ЄС. URL: <http://veche.kiev.ua/journal/2558/>.

УДК 351.741:343.1

ПОГРЕБНЯК М.М.

ДЕЯКІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ АСПЕКТИ МОЖЛИВОСТІ ТА ДІЙНОСТІ НАДАННЯ АДВОКАТОМ ПРАВОВОЇ ДОПОМОГИ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ СУДОЧИНСТВІ

Статтю присвячено проблемам надання адвокатами, як процесуальними представниками, правової допомоги через призму категорій можливості та дійсності в праві. Проаналізовано дію ряду нормативно-правових актів, які визначають статус адвоката, його повноваження та відповідальність, дефініції та особливості, а також з'ясовується правова природа, значення та суть його представницьких повноважень в адміністративному судочинстві. Акцентовується увага на тих проблемах, які вказують на ускладнення процесуальної форми під час надання правової допомоги, що й обумовлює відповідь на співвідношення можливості та дійсності реалізації та демонструє обмеження повноважень з надання саме правничої допомоги.

Ключові слова: адвокат, адміністративне судочинство, процесуальне представництво, повноваження адвоката в адміністративному судочинстві, можливість та дійсність у праві.

Статья посвящена проблемам оказания адвокатами, как процессуальными представителями, правовой помощи через призму категорий возможности и действительности в праве. Проанализировано действие ряда нормативно-правовых актов, определяющих статус адвоката, его полномочия и ответственность, дефиниции и особенности, а также выясняется правовая природа, значение и суть его представительских полномочий в административном судопроизводстве. Акцентируется внимание на тех проблемах, которые указывают на осложнения процессуальной формы в ходе предоставления правовой помощи, что и предопределяет ответ на соотношение возможности и действительности, поскольку демонстрирует ограничение в реализации полномочий по предоставлению именно юридической помощи.

Ключевые слова: адвокат, административное судопроизводство, процессуальное представительство, полномочия адвоката в административном судопроизводстве, возможность и действительность в праве.

© ПОГРЕБНЯК М.М. – аспірант кафедри адміністративного права і процесу (Національна академія внутрішніх справ), помічник судді (Апеляційний суд м. Києва)